

Déli Hirnapló

Terjesztőség és kiadóhivatal: Timișoara-
város, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9
óraig 2-52, azontúl 10 vagy 2-42. Előfizetési
árak külföldön: havonként 110 Lei, negyed-
évre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre
1000 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken
kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyed-
évre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre
900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíja-
sok részére: havonként 60 Lei, negyedévre
180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei.

1929 / SZOMBAT / SZEPTEMBER 7

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, V. ÉVF. / 203. SZÁM

Genf után

Írta: **Jakabffy Elemér dr.**

Az európai szervezett nemzetkisebbségek ötödik genfi kongresszusa véget ért. A kongresszus egyes jelenségei különösen a bizottságokban elhangzottak igazolták, hogy a mostani kongresszusunkkal működésünk első szakasza befejezést nyert. Amikor öt évvel ezelőtt, mint a világ előtt teljesen meretlenség gyűltünk össze, hogy a különböző államokban szétszórta különböző kisebbségek gondolatát egy neszőre hozni igyekezzünk, éreztük helyzetünk nehézségeit és főleg, hogy kormányok és talán még inkább az európai békebarátok békebeütő elemeinek tekintenek. Ezért nagyon óvatosan, átgondoltan, sőt talán azt mondanánk, egy kissé féltéken kellett, hogy munkánkat megkezdjük: azoknak az elveknek kidolgozását, amelyek általánosoknak minősíthetők. Ennél a munkánál természetesen a különböző nemzeti érzékenységekkel is számolunk kellett és vigyáznunk, nehogy az érzékenysége jövő kongresszusainkat lehetetlenné tegye. Öt év alatt azonban immár odáig jutottunk, hogy az összes elméleti és elvi szempontokat teljes egyhangúsággal állapítottuk meg. Ezek az elméleti és elvi szempontok még hosszú ideig irányadók maradnak és éppen ezért most már a kongresszus munkássága második fázisát kezdhetjük meg és pedig az egyes kisebbségek helyzetképeinek bemutatását a nagy nyilvánosság előtt. Magától értetődően ennél is nagy körültekintéssel és óvatossággal kell eljárunk. Mi nem használhatjuk a kongresszust különböző propaganda célokra. A helyzetképek előadásánál is szem előtt kell tartásuk, hogy egy egyetemes gondolat szolgálatában állunk. Hogy ezt a szempontot érvényre juttassuk, határoztuk el, hogy az egyes kisebbségi csoportok az egész elmúlt tíz évről a maguk helyzetének összefoglaló képét juttatják el a kongresszus elnökségéhez és ez lesz hivatott, hogy egyrészt egyetemes szempontjainknak szemszögéből a helyzetképet felülvizsgálja, másrészt könyv alakjában a nyilvánosság elé vigye. A jövő évi kongresszus tehát össze nem gyűlt mindaddig, amíg a kongresszuson képviselt nemzeti kisebbségi csoportok helyzetképei a nyilvánosság elé nem jutottak.

Elhatároztuk továbbá azt is, hogy minden egyes csoport azokat a beadványokat, amelyeket a Nemzetek Szö-

vetsége elé juttatott, másolatban a titkárságnak is beadja, ugyanígy a különböző parlamentekben a kisebbségek részéről elhangzott interpellá-

ciókat és indítványokat is, hogy így az egész anyag bárki rendelkezésére álljon.

Azt hisszük, ez a második fázis,

amelybe kongresszusunk így jutni fog, még fokozottabb érdeklődést biztosít részére Európa nyilvánossága előtt.

A kommunista per:

Ma a védelem tanuit hallgatják ki Hétfőn a perbeszédre kerül sor

Temesvár, szeptember 6.

A kommunista-perben a vád koronatanuinak kihallgatása befejezést nyert. Ma megkezdődik a védelem tanuinak a kihallgatása és lehetséges, hogy hétfőn már a vádbeszédre kerül a sor. Legkorábban szerdára várható ítélet. A tegnapi tárgyalás során ismét szembetűnő ellentmondások hangzottak el az otthon előtt lejátszódott

eseményekre vonatkozólag.

A tárgyalást kevéssel tizenegy óra előtt nyitotta meg Popescu Péter elnök. Az első tanu

Manciu Miklós

rendőrfelügyelő, aki az otthon előtt a rendőrsapatok parancsnoka volt. Amikor a hatóságok felszólítása a holttest kiadására eredménytelen maradt, öt perc várakozási idő után a vezetőügyész így szólt:

A rendőrség teljesítse kötelességét

A rendőrök erre az én parancsomra — folytatta Manciu — odamentek az otthonhoz és a kijaratból eltávolították Müllert és Krebszet. Még ezelőtt megszólalt a kürt és mintegy válaszul az otthonból a munkások az internacionálét kezdték énekelni.

Elnök: Volt dulakodás a munkások és a rendőrök között?

— Igen. Abban a pillanatban, amikor a rendőrök a kapunál voltak, két lövést hallottam, mire a rendőrség visszavonult és kívülről is megkezdődött a tüzelés.

— Látta, lőtt a karhatalom?
— Lőtt az otthon falára és a levegőbe.

— Honnan jöttek a lövések?
— Belülről.

— A rendőrök mikor lőttek?
— Csak azután, hogy az otthonból a két lövés elhangzott.

— Mindenkit megmotoztak, aki az otthonból kijött?
— Tudtommal mindenkit. A férfiakról tudom, hogy igen.

— Lehetséges az, hogy a gyerekek és asszonyok között kijuthatott volna valamelyik megmotozás nélkül?

— Erre a kérdésre nem tudok határozottsággal felelni. Én nem motoztam senkit.

Nicolau ügyész: Amikor a két lövés belülről elhangzott, látott már megsebesülve valakit?

— Én nem láttam senkit. Mondták nekem, hogy sebesültek vannak. Azt tudom, hogy csak ezután lőttek kívülről.

— Amikor hallotta, hogy sebesültek vannak, mi történt?

— A rendőrség visszavonult, erre a karhatalmi parancsnok tüzet vezetett.

— Látott rendőrt az otthonba menni?
— Nem láttam.

— Látta, hogy rendőrök asszonyokat üldöznek, akik az otthonból jöttek ki?
— Nem láttam.

Patrascanu védő: Mikor kezdődött kívülről a tüzelés?
— Amikor a rendőrség visszavonult, azonnal.

— Amikor a karhatalom tüzelt, az otthon ajtaja előtt volt-e rendőr és csendőr?

— Igen. Három lépésre láttam az ajtó előtt rendőrt.

Patrascanu védő: Látta Stromingert? Jelentette valaki, hogy látta egy embert revolverrel a kezében?

— Nem láttam Stromingert és senkinek sem jelentést.

Ezután a bíróság Manciu felügyelőt vallomására megeskette, amit a védelem sem ellezett.

Vitian Péter

alkomiszár a következő tanu. Elmondja, hogy az eredménytelen felszólítás

után a rendőrség az ajtót befelé szorította, míg a munkások kifelé nyomták. Ekkor egyszerre két lövés dördült el. Ezután észrevette, hogy a kezén megsérült és a közeli mentőállomásra ment.

Elnök: Lehetséges, hogy az üvegszilánkoktól sérült meg?

— Nem tudhatom mitől.
— A lövések milyen irányból jöttek?

— Az otthon folyosójának irányából.
— A folyosón kiket látott?

— Nem lehetett jól látni. Volt ott asszony, férfi és gyerek.

Nicolau ügyész: Mikor adták le kívülről a sortüzet?

— Azután, hogy belülről elhangzott a két lövés.

Patrascanu védő: Látott a munkások kezében széket vagy padot? Fenyegették?

— Nem láttam. Nem fenyegettek.

— Ott volt, amikor a rendőrség lőtt?
— Már nem voltam ott. A mentőállomásra mentem.

— Hogyan lehetséges az, hogy a vizsgálóbíró előtt történt kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy nem volt benn az otthonban, azonban egy asszony a kardját rángatta. És ugyanekkor azt is vallotta, hogy a munkások székeket ragadtak. Ma azt vallja, hogy senkinek sem fenyegette magukat.

— Én kérem a mai vallomáson tartom fenn.

A bíróság a tanu vallomására megeskette, ami miatt a védelem semmi panaszt nem jelentett be.

A következő tanu

Stamate Konstantin

rendőralkomiszár, aki úgy tudja, hogy az otthon ajtaja félig nyitva volt. Amikor az egyik rendőraltiszttal az ajtó közé szorult, akkor két lövést hallott belülről. Ezután a rendőrség is fegyverét használta.

Elnök: Megtudná mondani, mikor lőtt a rendőrség?
 — A rendőrtiszt még az ajtó között szorult, amikor már lőtt.
 Nicolau ügyész: Melyik volt az a pillanat, amikor belülről lőttek?
 — Ezt én határozottan nem tudom.
 Elnök: Craciun rendőrkomiszárt látta az otthon előcsarnokában?
 — Láttam.
 — Jól emlékezzék. Látta benn.
 — Láttam bemenni. Két lépésre álltam az ajtótól.
 — Coti komiszár is bejutott az otthonba?

Mégis voltak rendőrök az otthonban?

Costescu Avram
 rendőrségi detektív kihallgatásáról kerül ezután a sor. Elmondja, hogy az otthon előtt közvetlenül Perian rendőriazgató mögött állt. Egyszerre két lövést hallott a feje fölött süviteni.

Elnök: Honnan, milyen irányból jöttek a lövések?

Tanu: Nem tudom. A két lövés után eldőrdült a sortűz.

Almajan dr. védő kéri, hogy a tanu eddigi vallomásától szóló jegyzőkönyvet olvassák fel. Eszerint a tanu állította, hogy amikor a sortűz elhangzott, ezeket hallotta.

— Vigyázatok embereink vannak benn, nehogy megöljék őket.

— Igen ezt hallottam.

Patrascanu védő: Mikor hallotta ezt a kijelentést?

— Mielőtt azt a bizonyos két lövést hallottam.

— Ki adta le azt a két lövést?

— Ezt nem tudom. A golyók a fejem felett süvítették el. Nem tudom hogy a lövések a karhatalomtól vagy a munkásoktól eredtek-e.

Egy Steyer-pisztoly és egy hozzávaló golyó

— Magának milyen fegyvere van?

— Steyer.

Nagy Hugó dr. Tud-e arról, hogy más rendőrségi egyénnek is Steyer-fegyvere van?

— Nem tudom. Annyit tudok, hogy 1920-ban, amikor én a rendőrség szolgálatába léptem, két Steyer pisztoly volt és az egyiket én kaptam.

Bürger Ernő dr.: Grofu testében 9 mm Steyer golyót találtak. Véletlenségből mégis csak elsülhetett a fegyvere...

— Én nem lőttem.

Az egyetlen tanu, aki állítólag revolvert látott a munkásoknál

Kiss Ernő rendőrkomiszárt, a vád koronatanuját szolítja az elnök. Kiss vallomása alapján építette fel az ügyészség Strominger József ellen a szándékos emberölés vádját. Elmondja, hogy amikor a rendőrség parancsot kapott, ő a többi rendőrtiszttel együtt nyomult előre az ajtóig. A féltajtó nyitva volt. Ekkor már Cumanas az ajtóréssben volt és

— Természetesen...
 — Nem természetesen. Bejutott vagy sem?
 — Igen.
 Nicolau ügyész: Hát ha ezek bejutottak az otthonba, hol volt Cumanas rendőr?
 — Amikor Cumanast kihúzták, akkor a munkások benyomták az ajtót. Később ismét sikerült a rendőrségnek az ajtót beszorítani és ekkor jött be Coti és Craciun.
 — Mit csinált azután, hogy Coti és Craciun bejutottak az otthonba?
 — Elmentem.

Flusu János rendőr törzsörmeister hallotta, amikor Müller és Krebsz közül az egyik, hogy melyik nem tudja, kijelentette, hogy csak vér árán adják ki a holttestet.

Elnök: Ezt maga hallotta? Biztos benne?

— Igen. Cumanas az ajtó közé szorult. Ekkor 2-3 lövést hallottam belülről.

Elnök: Ez is biztos?

— Igen. Ezután a mi részünkről kezdődött a lövöldözés.

— Mi az, hogy a mi részünkről? Maga is lőtt?

— Én nem lőttem. A tüzelés után be akartunk jutni az otthonba, azonban székeket és padokat dobtak az ajtó elé.

Nicolau ügyész: Csak rendőrök nyomultak az ajtó ellen, vagy csendőrök is?

— Csak rendőrök, hiszen a csendőrség oldalt volt.

Patrascanu védő: Akik maga mellett álltak, lőttek?

— Hallottam, hogy lőttek.

— Amíg az ajtóban álltak kívülről eldőrdült-e el lövés?

— Igen.

Nicolau ügyész: Meg tudná-e mondani, hogy a második Steyer-revolver, amely a rendőrség birtokában volt, hova lett?

— Tudtommal Bukarestből egy miniszteri tisztviselő volt Temesvárott és az vitte el.

Bürger Ernő dr. tiltakozik a tanu megeskete ellen, mert a védelem tanukat sorakoztat fel, akik igazolják, hogy Flusu használta a fegyverét. A bíróság mégis megesketi a tanut, mire a védelem semmiségi panaszt jelent be.

látta, hogy Coti a szíjjánál fogva kifelé húzza. Azt is látta, hogy belülről Cumanast húzta befelé valaki és rá irányítja fegyverét.

Elnök: Látta? Tudja, ki volt ez az ember? Nézzen körül a vádlottak között.

Kiss Stromingerre mutat.

Elnök: Felismeri őt?

— Igen.

— Mit csinált Strominger a fegyverrel?
 — Amikor Cumanas őt a ruhájánál fogva megragadta, a fegyvert eldobta. Ezután Cumanast sikerült kihuzni és vele együtt Stromingert, akit neki adtak át.
 Elnök: Hallott lövést?
 — Igen. Két lövést, amikor az ajtó-nál voltunk.
 — Honnan jöttek a lövések?
 — Belülről.
 — Kívülről hallott lövést?
 — Igen, a csendőrök is löni kezdtek.
 Nicolau ügyész: Katonák vagy csendőrök lőttek?

A tanunak fogalma sincs...

Elnök: Tanunak fogalma sincs arról, hogy mennyi idő husz perc.

Patrascanu: Strominger lőtt?

— Nem.

Patrascanu: Akkor ellentmondás van a vallomásában. A vizsgálóbíró előtt azt mondotta, hogy Strominger lőtt a rendőrökre.

Nicolau ügyész: Nem látok ellentmondást. A vizsgálóbíró előtt azt vallotta, hogy „tras“, ami a bánági dialektusban egyet jelent célzással. Nem jelent lövést.

Elnök: Tehát?

Kiss: Kérem nem vallottam, hogy lőtt. Célzott.

Elnök: Strominger hol volt az ajtóban?

Kiss: Öt méterre. (Mozgás.)

Patrascanu: Hogyan lehetséges az, hogy maga Cotion és Cumanason keresztül látta, hogy fegyver volt Strominger kezében?

— Láttam.

Nagy Hugó dr.: Amikor Strominger eldobta a revolvért, mit csinált a kezével.

— Nem láttam, kissé arrébb voltam.

— Kérem jegyzőkönyvbe foglalni. Cumanas mást vallott.

Bürger Ernő dr.: Milyen fegyver volt Strominger kezében?

— A csendőrök.
 — Mikor?
 — Akkor lőttek, amikor átadták Stromingert és én vele oldalt álltam.
 — Amikor maga az ajtó előtt volt, ott ott csendőrt?
 — Nem. A csendőrök ötven lépésnyire voltak az ajtótól.
 Nicolau ügyész: Azután, hogy belülről jött két lövés eldőrdült, mennyi idő után hallott kívülről is lövést?
 — Husz perc múlva (Nagy mozgás teremben).
 A védők kéri az elnököt, hogy a kijelentést foglalja a bíróság jegyzőkönyvbe.

— Forgópisztoly.

— Mikor Cumanas az ajtóban állt látott-e rendőrt löni?

— Lőttek.

— Mikor?

— Amikor már sebesültek voltak.

— Cumanas ekkor még az ajtóban volt?

— Igen.

Strominger: Mióta ismeri Cumanast?

Elnök: Nincs jelentősége.

Strominger: Van, mert első vallomásakor még nem tudta a nevét.

Honnan tudta az én nevemet?

— Amikor a csendőrökhöz érttem már tudtam.

Bürger: Udvariasan bemutatkoztam...

Strominger: Megismeri azt a fegyvert, amelyet én állítólag a kezemen tartottam?

Elnök kihoztatja a bűnjelt képező nagy pisztolyt: Ez az?

— Nem.

Patrascanu és Zissu védők tiltakoznak Kiss megeskete ellen.

Bíróság azonban megesketi. A védők semmiségi panaszt jelentenek be. Elnök erre délután félhárom órakor tárgyalás folytatását ma reggel kilenc órára halasztotta el.

Uj névjegyzék készül

Temesvárott a választókról és a szavazati joggal bíró nőkről

Temesvár, szeptember 6.
 Az új közigazgatási törvény előírja, hogy a választói névjegyzékeket újból össze kell állítani és az illetőségi törzskönyveket is fel kell fektetni. Nagy munkát jelent ez különösen a nagyvárosok adminisztrációjának, mert a törvény végrehajtási utasításának rendelkezései értelmében a sok ezer nevet és személyi adatot felölelő névjegyzékek tíz napon belül készítenedők el. Temesvárra tegnap érkezett meg a miniszteri utasítás. Domasné a n György nyug. tábornok, főpolgármester azonnal tanulmányozni kezdte a miniszteri utasítást és már ma megkezdődnek az előmunkálatok a két fontos lista összeállítására vonatkozólag. A választási tiszták természetesen több választót fognak felölelni, mint az eddigi névjegyzék, mert kibővült a nők szavazati jogával és azonfelül újlag jelentkezhetnek azok is, akik eddig bármilyen oknál fogva a névjegyzékből kimaradtak. A szóban forgó választói névjegyzék és illetőségi törzskönyv elkészítése után minden választó külön igazolványt kap, amely minden tekintetben és minden hatóság előtt kellő igazolásul szolgál. A törvényben előírt tíz nap alatt, amelyet a város hirdetmény útján is közölni fog, mindenki saját érdekében cselekszik, ha a választói listába való felvétel céljából haladéktalanul jelentkeznek. A magyar választók sorainak megerősítése érdekében minden magyar anyanyelvű választó idejében tegyen eleget jelentkezési kötelezettségének, nehogy fontos politikai és egyéb jogai gyakorlásában hiányt szenvedjen.

Ávilágvárosi büntetést és az abból való kiszabadulást tükrözi hiven vissza az

ASPHALT

című filmsoda, mely máto, szeptember 6-tól kerül a Belvárosi mozgóban bemutatásra. A film főszerepeit Gustav Fröhlich, Betty Aman és Albert Steinrück játszik. Az előadások kezdete 6 és 9 óraker. Ufa-Film, Monopol Matadorfilm Brasov.

Eldobott gyufa

Elgyújtott egy szénásszekeret, mire a béres felakasztotta magát

Torda, szeptember 6.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Boralmás látványban volt részük tegnap délután az ujtordai országúton járó embereknek. Egy lángban álló gazdátlan szénásszekeret ragadt végig az országúton két megvadult ökrök sűrűl, hogy Gönci András ujtordai gazdálkodó szénát gyűjtött a mezőn és a szekeret megrakva a béres elindította az ökröket. Utközben a béres pipára gyújtott és a gyufát eldobta. A nagy melegben a gyufa lángjától tüzet fogott a széna, csak hamar lángokban állott az egész szekér és a béres csak akkor vette észre, hogy mögötte támadt tüzet, amikor a szénásszeker óriási lobogó fáklyához hasonlított. A következő pillanatban a béres leugrott az égő kocsirol, de élmében elbujdosott és két órával később az ujtordai temetőben felkaszta holtan találták. Az égő szénásszekeret az ökrök vadul ragadták magukkal, a szerencsétlen állatok zintén megsebesültek és olyan súlyos sebeket szenvedtek, hogy még az országúton kilehelték párájukat.

Az ügyész meglepetései a Tuka-perben

Pozsony, szeptember 6.

(Tudósítónk telefonjelentése.) A Tuka-per tegnapi tárgyalásán az iratok felolvasását folytatták. Az elnök megállapítja, hogy Kovács alezreles utlevele szerint 1923 december ötödikén és hatodikán Bécsben tartózkodott. Ez egyezik a tanuként kiállított Schramm né. vallomásaival. Tuka Béla utleveléből az elnök viszont megállapítja, hogy 1923 június 30. és augusztus 31. napjai között Ausztriában tartózkodott. Tuka kijelenti, hogy ez megfelel a valóságnak, mert abban az időben az ausztriai Schneebergen tartózkodott, ahol több hétig üdült, de ezen idő alatt Bécsben az állítólagos kémirodában nem járt.

Az ügyész ezután kérte, hogy olvassák föl azt a népszámlálási ívet, amelyet 1919-ben Tuka adott be és amelyben magyarnak vallja magát, továbbá kijelenti, hogy csak magyarul és németül tud.

Tuka nem akarja előadni, hogy ki és milyen körülmények között töltötte ki ezt a népszámlálási lapot. Ez akkoriban igen zavaros időben történt, amikor neki nagy egzisztenciális gondjai voltak és amikor családját betegségek sújtották.

Ottlik dr. védő szemére vetette az ügyésznek, hogy a per befejezése előtt bizonyos meglepetésekkel áll elő és a védelemnek nem adnak elegendő időt arra, hogy kellőképpen előkészülhessen. Ezért kérte az elnököt, hogy a tárgyalást négy-öt napig szüneteltesse. A bíróság helyt adott a védelem kérésének és a főtárgyalás folytatását hétfőre, szeptember kilencedikére halasztotta el.

Családi ház

magas földszint, 2 szobás lakással, előszoba, konyha, virág- és zöldségeskert, szeptember 15-re

olcsón kiadó

Közelebbit: Belváros, Jenőherceg-utca 7. Fűzőzlet.

Véres bosszút álltak ismeretlen tettesek a falu jegyzőjén, akit baltacsapásokkal egy szűk sikátorban megöltek

Nagyvárad, szeptember 6.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Nagyvárad község csendőrsége tegnap borzalmas gyilkosságról tett jelentést a nagyváradai ügyészségnek. Az elmúlt éjszaka folyamán a Nagygágyához közeleső Koy községben közvetlenül a községháza melletti sátorban szétrocsot koponyával holtan találták Zubovics Györgyöt, a falu jegyzőjét. A nyomozás megállapította, hogy a jegyzőnek baltacsapásokkal valósgal apró szilánkokká zúzták a fejét úgy, hogy agyveleje teljesen kilocsesant. A csendőrség véleménye szerint Zubovics jegyzőt valószínűleg bosszúból gyilkolták meg, mert értéktárgyai, aranyóráját és pénzt hiánytalanul megtalálták a véres ruhában.

A gyilkosság felfedezése után a csendőrség a lakásán is házkutatást tartott, de megállapította, hogy onnan sem hiányzik semmi és ez a körülmény megerősítette azt a feltevést, hogy a bűntényt bosszúból követték el. Nagyváradról azonnal elindult az ügyész és a vizsgálóbíró, hogy a véres tett színhelyén megindítsák a nyomozást. Valószínűnek látszik, hogy a gyilkosok Magyarországra szöktek, mert a község igen közel fekszik a magyar határhoz.

Millió betörés történt az orsovai főpostán

Orsova, szeptember 6.

Páratlanul vakmerő betörés tartja izgalomban Orsova lakosságát. Tegnap éjjel eddig még ki nem derített módon ismeretlen tettesek behatoltak az orsovai főposta hivatalába és onnan nagyértékű okmánybélyegeket loptak el. A betörésre még a kora reggeli órákban rájöttek. Amikor a tisztviselők bejöttek a postahivatalba, azonnal feltűnt nekik az, hogy a butorok szanaszét vannak dobálva és látható rendetlenség mutatkozott mindenütt. A pénztáron és a fiókokon fészegetés nyoma mutatkozott, mely kétséget kizáróan amellet tanuskodott, hogy betörők jártak a hivatalban. Azonnal rovancsolást

tartottak és ennek alapján megállapították, hogy a vakmerő tettesek közel egymillió lei értékű okmánybélyeget és egyéb monopólickeket loptak el. A betörés ügyében azonnal szigorú vizsgálatot indítottak és a gyanu alapján letartóztattak egy fiatal segédtisztviselőt, akinek azonban rövidesen sikerült alibit bizonyítani és így szabadon engedték. A betörés ügyében erélyes nyomozást indított az orsovai rendőrség és remélhető, hogy csakhamar hurokra kerülnek a betörők. Sürgőnyleg értesítették valamennyi nagyobb várost a betörésről, hogy ezzel elejét vegyék a tettesek menekülésének.

Temesvár zsidósága impozáns tiltakozó gyűlést tartott a palesztinai arab mézárások ellen

Temesvár, szeptember 6.

Temesvár zsidósága a palesztinai zsidó öldöklések ellen tegnap tiltakozó gyűlést tartott. A gyűlésen Temesvár zsidósága olyan impozáns számban jelent meg, hogy a gyűlés a zsidó hitközség épületének udvarán zajlott le. A gyűlést Drechsler Miksa dr. főrabbi nyitotta meg és szívhezszóló beszédben ecsetelte, hogy a palesztinai események milyen szomorúságba döntötte zsidóságot.

Ungár Adolf dr. a magyar zsidók nevében szólalt fel. A szonori palesztinai események hallatára lecsapnak azok a válaszfalak, amelyek a nemzeti zsidóságot a más

politikai elvet valló zsidóságtól elválasztják.

Ungár dr. a magyarul érző zsidók nevében csatlakozik a tiltakozáshoz.

Nobel Sándor dr. nagy beszédben vázolta az eseményeket és kifejtette, hogy ami Palesztinában történik az nemzeti tragédia. Történelmi visszapillantást vet a zsidóság vérdíjazataira. Az egyetlen vigasz és remény a mai szomorú napokban az új zsidó nemzedék. Az arab nem merete megközelíteni a zsidó kolóniákat, mert félt a zsidó parasztól, hiába vannak és lesznek kitűnő és híres fiai a zsidóságnak, megvéden-

csak a férfiaságuk és bátorságuk fogja őket. Ez a tiltakozás fel kell, hogy ébressze Angliát is. A zsidóság hazájában nem akar senkit letiporni, de fejlődési lehetőséget követel. A zsidóság megsiratja áldozatait, de hazájához annál jobban ragaszkodik.

Heski a Jean a spanyol zsidók nevében jelenti be tiltakozását. Ami Palesztinában történt az egy hamis arab nacionalizmus kirobbanása, amelyért a mandatarus hatalom felelős. Az araboknak angol fegyvertük volt. A kulisszák mögött hamis két-szintű játék folyik. A zsidó csendőrség újjászervezését követelte.

Kende Rachel a temesvári zsidó asszonyok és Wizo, Schön Sándor pedig a temesvári zsidó ifjuság tiltakozását tolmácsolta.

Reiter Ernő egy palesztinai zsidó cserkész, Jachnai Alert mutatja be, aki héberül beszélt. Katz Jenő főkéntor gyászimája után a tiltakozó gyűlés határozati javaslatot fogadott el.

— Temesvár zsidósága tiltakozik az arab csöcselék felháborító borzalmi ellen, követeli az önkéntes zsidó csapatok megszervezését, zsidó légió és csendőrcsapatok alakítását. A bevándorítás és kolonizálás fokozott biztosítását. A sirató fal kérdésének igazságos megoldását. Az okozott károk teljes megtérítését. Temesvár zsidósága a felháborodás és a gyász perceiben is tudatában van annak, hogy Palesztina fejlődését az összajakossággal kell keresztülvinni, ennek előfeltétele azonban az összes követelések teljesítése és az eddig végzett munka biztosítása.

A határozati javaslatot egyhangúlag elfogadta az impozáns tiltakozó gyűlés.

Német orvosok és természettudósok Budapesten

Budapest, szeptember 6.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Tegnap délelőtt nyílt meg Budapesten a német orvosok és természettudósok kongresszusa, amelyet Vass József helyettes miniszterelnök nyitott meg. A szívélyes üdvözlő szavak után Ksúdhoff dr. tanár, a német tudományos társaság elnöke válaszolt és méltató szavakban emlékezett meg a magyar kultúra magas nivójáról. Nézzetek jól szét — szölt a kongresszus tagjaihoz fordulva — ebben az országban és szeressétek meg ezt a nemzetet. Olyan kulturát fogtok látni, amilyent csak nagy nemzetek metropoliszai képesek felmutatni. Ennek a nemzetnek a fiai nemcsak a csatatereken tudnak meghalni, hanem mindenkor életüket adják a tudományért és a nemzeti kultúra fejlesztésért.

Zugó taps fogadta a professzor beszédét.

ANGOL BIROSÁG ÍTELKEZIK A ZAVARGÓK FÜLÖTT. Londonból jelentik: A palesztinai angol főmegbízott kiáltványt adott ki, amelyben kijelenti, hogy a zavargások ügyében az angol bíróságok ítéleznek faj- és valláskülönbség nélkül. Az arabok válaszképpen a bazárokból, a piacokról a zsidókat elűzték. A zsidók a zavarok elhojtását akasztogattak, de a körülmény, hogy kehozta. A zavarsen fegyvervise-dályozza az Transzjordánba lesi tilalom.

Temesvár nevet
mert örül a

RÓKKA

c. vicclapunk legújabb számának.
Megjelenik pénteken délelben.

ARA 6 LEI

Hírek

— **Mária özvegy királyné Temesvárott.** Temes megye és Temesvár város repülőgépeinek felavatási ünnepsége szeptember huszonkettődikére volt kitűzve. Az ünnepségre **Mária** özvegy királyné is kilátásba helyezte megjelenését. Az ünnepséget azonban elhalasztották és **Mária királyné Ileana** hercegnővel együtt október tizedikén érkeznek Temesvárra. Ez alkalommal avatják majd fel a repülőgépet. A királyné és a hercegnő Temesvárról Lippára rándul, ahol **Bocu** Szevér bánsági miniszter vendégei lesznek.

— **Szeptemberi kánikula.** Londonból jelentik: Régen nem tapasztalt hőség uralkodik egész Angliában. Az angol főváros egyik pontján tegnap nyolcvannyal Fahrenheit fok meleget mutatott a hőmérő. A londoni lapok azt írják, hogy tizenhét év óta ilyen hőség nem volt. Nagy hőhullám jelentkezett Newyorkban is, ahol tegnap száz fok Fahrenheit meleget mutatott a hőmérő. A nagy meleg Temesvárott is érezhető, mert tegnap a nyári kánikula teljes forrásával tüztött a szeptemberi napsugár.

— **A piarista gimnázium új igazgatója.** Panyik-Tóth Lajos a temesvári piarista liceum új igazgatója, akit Kolozsvárról helyeztek Temesvárra, tegnap megérkezett és már átvette a temesvári intézet vezetését.

— **A házépítők küldöttsége a városházán.** A temesvári házépítő szövetkezet küldöttsége **Róos Péter** elnök, **Légrády István**, **Pop Ámos** és **Popovici György** dr. igazgatósági tagok részvételével tisztelt **Domasneanu** György főpolgármesternél. A küldöttség arra kérte a főpolgármestert, hogy juttassa el azt az okmányt, amellyel a város a német pénzcsoporttól a házépítő szövetkezet részére megszavazott kölcsönért garanciát vállalt. Ilykép a szövetkezet megkapja a kölcsön első részletét. A polgármester válaszában kifejtette, hogy a város elsősorban tisztviselőinek építkezéseért vállal felelősséget, azonban a szakértőkkel lefolytatott tárgyalásai után megteszi a szükséges intézkedéseket.

— **Aknamunka Lupényban.** Bukarestből jelentik: Az Adeverul című lap petrosényi tudósítója szerint a zsilvölgyi munkások feljelentették a hatóságoknál **Olaru** lupényi bányamérnököt, aki Munteanu és Buciuman agent provokátorok érdekében propagandát fejt ki és ezenkívül béremeletést ígér azoknak a munkásoknak akik nem lépnek be a szocialista pártba.

— **Magyar-olasz kulturközeledés.** Budapesti tudósítónk telefonálja: A Corriere della Sera című olasz lap külpolitikai tudósítója hosszabb budapesti tartózkodás után nagy cikksorozatot kezdett meg lapjában Magyarországról. Az első cikk Lelkes közeledés Magyarországon az olasz kultúra felé címmel jelent meg és ebben a külpolitikai újságíró a legnagyobb elismeréssel ír **Klebergsberg** miniszter kulturpolitikájáról és a magyar-olasz kulturközeledésről.

* **Gál Anna** ritmikus tornaiskoláját szeptember 15-én megnyitja. Beiratkozás tizedikétől egész napon át. III. Str. Romulus (Hattyu-utca) 9. szám.

— **A kisántant titkos katonai szerződése.** Genfből jelentik: Napok előtt megírta már a Déli Hírlap, hogy az egyik cseh újság szerint a kisántant államok között titkos katonai szerződések vannak. Most a Journal de Geneve közöl szenzációs cikket a titkos katonai szerződésekkel kapcsolatban. Megállapítja a lap, hogy Csehszlovákia—Jugoszlávia, Csehszlovákia—Románia és Jugoszlávia—Románia között katonai egyezmények jöttek létre. Az egyezmények magukban foglalják Magyarország beavatkozása és Magyarország semlegessége esetén követendő magatartást és katonai intézkedéseket. Magyarország semlegessége esetén a katonai erőket Románia Szatmáron és Temesvárott összpontosítaná. A szerződések nyilvánosságra kerülése nagy meglepetést keltett és a Népszövetség tagjai különféle képpel kommentálják.

— **Miklós Kornél dr. új megbízatása.** A kormány már régebben foglalkozik a Bukarest és Brassó közötti vasuti vonal villamosításának tervével. Ez a terv most a megvalósulás felé halad. Ezzel a kérdéssel kapcsolatban **Miklós Kornél dr.** a temesvári villanytelep igazgatója hosszabb ideje Bukarestben tartózkodik és tárgyalásokat folytat a közlekedésügyi miniszteriumban. Beavatott helyről nyert értesülés szerint a villamosítás keresztülvitelével **Miklósyt** bizza meg a kormány. Most folynak a tárgyalások, hogy vajon **Miklósyt** csak a terveket készíti el, vagy pedig a munkálatok keresztülvitelét is vállalja. Amennyiben az utóbbi eset következne be, úgy **Miklósyt** egy időre megválna temesvári állásától.

— **Új magyar ércpénz.** Budapesti tudósítónk telefonálja: Az állami pénzverde megkezdte a két és öt pengős érmék verését. A teljesen modern gépekkel felszerelt pénzverde megkapta már az első külföldi megrendelést is, amennyiben az egyiptomi kormány mintegy tizenhat millió kétszázötvenezer darab érme verésével bízta meg az új magyar pénzverdét.

— **A fémiparosok zászlószentelése.** A temesvári munkaadók szindikátusának vas- és fémipari csoportja szeptember hetedikén és nyolcadikán tartja meg zászlószentelési ünnepségét. Vasárnap délelőtt a Dómtemplomban ünnepi istentisztelet lesz, amelyet **Magyar Pál** kanonok celebrál.

— **Bajnoki teniszmérkőzések.** A temesvári kerület tenisz szakosztálya szeptember 6—8. napjain megrendezi a kerületi teniszbajnokságokat. A verseny számai a következők: Férfi egyes, női egyes azok részére, akik még nem nyertek versenyt. A versenyen indulnak Temesvár legkittünőbb teniszesei és Lugos, Dettá, Resica reprezentánsai is részt vesznek a versenyen. A mérkőzések a politechnika-pályán fog lezajlani, ahol padokat állítottak fel, hogy a közönség kényelmét ezáltal is biztosítsák.

— **Kinozta az állatokat.** A temesvári állatvédő egyesület tegnap büntető feljelentést tett **Hönigsberg** józsefvárosi cég kocsisa ellen, mert az utcán kegyetlenül kinozta a kocsiba befogott lovakat. A járőrök tiltakozó felháborodása ellenére továbbra is kinozta a szegény állatokat. Az állatvédő egyesület felhívja a közönséget, hogy mindennemű állatkinzást hozzanak az egyesület tudomására. Állatok lelővése is tilos és ilyen esetekben az egyesület megteszi a büntető feljelentést.

— **Vége a nyári szabadságnak.** Számos vármegyei tisztviselő, szolgabíró, jegyző jelenleg szabadságon van. Temestorontálmegye vezetősége tegnap utasítást küldött az összes szabadságon levő tisztviselőknél, hogy haladéktalanul térjenek vissza szabadságukról és foglalják el hivatalukat. Az intézkedés az új közigazgatási törvény gyakorlati keresztülvitelével áll összefüggésben.

— **Új vevőkészülék bemutatása.** Ertesztéseink szerint a hollandiai Philips-művek részéről több ur érkezett Temesvárra, hogy az új **Philips-féle** vevőkészülékeket bemutassa. Ezen bemutató előadások az **Electron-cég** Szent-György-téri üzlethelyiségében, folyó hó 6 és 7-én este 9—10 óráig fognak megtartani, mely alkalommal az új vevőkészülék fog hangversenyezni.

— **Az augusztus elsejei vörös nap.** Az augusztus elsejére tervezett vörös napból kifolyólag az ügyészség letartóztatta **Gruia** Demeter szakszervezeti titkárát és **Grün** Miklós egyetemi hallgatót. Gruia ellen az volt a vád, hogy lázító röpiratot találtak nála, Grün ellen pedig az, hogy lázító tartalmú feliratot festett a házak falára. A gyorsított eljárás alapján a törvényszék Grün két évi, Gruiat pedig hat havi börtönrre ítélte. Tegnap tárgyalta a temesvári tábla a felelőbészést. Nagy Hugó dr. **Bürger** Ernő dr., **Patrascanu**, **Zissu** és **Almajan** dr. védők felszólalása után a tábla elrendelte **Craciu** György komisszárus kihallgatását és ezért október elsejére napolta el a tárgyalást. Gruiat a tábla szabadlábra helyezte, Grün továbbra is fogva marad.

— **A zsidó sors.** A temesvári zsidó ifjuság **Barissia** Herzl alakulata nagy előkészületeket tesz **Nordau** Miksa Dr. Kohn című iránydrámájának az előadására. Az iránydráma a zsidó sorsot tárja élénk megdöbbentő realitással. A zsidó műkedvelők szombaton, április hetedikén este kilenc órakor hozzák színre a zsidó liceum tornatermében. A nagy érdeklődésre való tekintettel jegyek a Hunyadi-utcai Recta cégnél elővételben válthatók.

* **Resicán, Oravicán, Lugoson** és a Bánság ismert vidékein játszódik a Déli Hírlap új regényének cselekménye, amelynek közlését szeptember közepén kezdjük meg. Új előfizetőinknek, akik október elsejétől fizetnek elő a lapra, a regény közlésének megkezdésétől küldjük a lapot.

— **ROMANIA HÁBORUS ADÓSSA GAINAK FEDEZETE.** Bukarestből jelentik: A külügyminiszterium értesülése szerint Románia helyzete a hágai konferencia után jelentékenyen javult és a jóvátételi kompenzációból az ország háborús adósságainak fedezés biztosítva lesz. A külügyminiszterium erről a kérdéstről további közlést egyelőre nem tesz, mert ezzel az ügygel kapcsolatban diplomáciai tárgyalások vannak folyamatban.

— **Ismét megnyílik az aradi újságíróklub.** Az Aradi Újságíróklubot a hatóságok három hónap előtt bezárták. Azóta mozgalom indult meg, hogy a belügyminiszter engedélyezze a klubnak újból való megnyitását. Az aradi újságírók küldöttéleg járultak **Marsieu** Jusztin dr. aradi prefektus elé, aki kijelentette, hogy a maga részéről nem gördit akadályokat az újból megnyitás elé és hajlandó közbenjárni a belügyminiszternél. **Vaid** Sándor belügyminiszter jelenleg Szovátán nyaral és **Lutai** Kornél dr. aradi polgármestert kérték fel az újságírók, hogy juttassa el **Marsieu** prefektus levelét a belügyminiszterhez. Valószínű, hogy a klub még szeptemberben újból megnyílik.

— **Felrobbant löporraktár.** Romából jelentik: A Monte Chiari löporgyárban tűz ütött ki. A tűz átterjedt a löporraktárra is, amely irtózatos robbajjal felrobbant. A gyártelep a levegőbe repült és a tűz olyan nagy gyorsasággal terjedt, hogy a munkások nem tudtak menekülni. A raktárban ezerötszáz mázsá dinamit volt, amely mind felrobbant. A romok alól eddig tizenhár holttestet húztak ki. A robbanásnál husznál több súlyosan sebesült áldozata van. Valószínű, hogy a halálos áldozatok száma még növekszik, mert a romokat még nem takarították el.

TUNGSRAM
A FEJLŐDÉS
UTJA

**Urinők!
Urilányok!**
Mindenki maga varratja meg ruháit
fővárosi mintára létesített
varrókurzusaimon

Párisban képezített szabásmunka felügyelete és segítség mellett. Kívánságra külön szabásoktatás az „École Napoléon” legjobb módszere szerint. A kurzus szeptember 15-én kezdődik. Beiratkozások: délelőtt 10—11-ig és délután 3—4 óráig.

W. Braun Ilosz
nődivat-szalonjában
Belváros, Iparkamara-palota

RÖNDÖLET

Mindenki eljőjön péntek, szombat és vasárnap a gyárudvar nyári színházában megtartandó filmszkecsre.

Én Göre Gábor s. k.

**Durbints sógor esküdt,
Kátsa cigány hamistanu.**

ELŐADÁSOK: 6-án, pénteken 7 és 9 órakor. 7-én, szombaton 5, 7, 9 órakor. 8-án, vasárnap 8, 5, 7, 9 órakor. Helyárak 60, 45, 35 lei. Vasárnap d. u. 3 és 5 órakor 35 és 20 leies helyárak. Jegyek elővétele a Bánát hírlapíródában.

AUSZTRIA CSATLAKOZÁSA ÉS ROMANIA. Bécsi tudósítónk telefonál: Mironescu román külügyminiszter Neues Wiener Journal tudósítójának újságban interjút adott, amelyben Ausztriának Németországhoz való csatlakozásához szolt. Kijelentette Mironescu, hogy amennyiben az Anschluss nem fenyegeti Európa békéjét, úgy Románia semmiképpen sem ellenzi azt és kész, hogy a nagyjantant sem fogja lelemezni.

— **Nagybeteg francia politikusok.** Párisból jelentik: Poincaré volt miniszterelnök betegségében változás nem állott be. A beteg ágyban fekszik, de rendszeren táplálkozik és hőmérséklete nem emelkedik. Három nap óta súlyosan beteg Clemenceau is, akinek állapota aggasztóra fordult. Elhívták az agy politikus kezelőorvosát, aki megállapította, hogy betegnek teljes nyugalomra van szüksége.

— **Athelyezett adóellenőr.** Stoica Tomulusz oravicabányai adóellenőrt a pénzügyminiszter szeptember elsején Temesvárra helyezte át hasonló minőségben. Oravicabányán Stoica pártatlan működésével megnyerte a lakosság szívtalan szeretetét.

Tapetázás
2500— lejtől szobánként.
Butorszövet, Ripszek.
Szécsi és Tsa.
Hunyadi-ut 16. (2295)

— **Hazajönnek a nyaraló temesvári gyermekek.** Az a negyven szegény temesvári gyermek, aki a város költségén Balcicban nyaralt, vasárnap este tíz órakor érkezik haza Temesvárra. Négy hétig tartott a temesvári gyermekek ezen második csoportjának nyaralása és valamennyien megerősödvé, kitünő színben térnek vissza a szülői házba.

— **Hatalmas kincs a tenger fenekén.** Londonból jelentik: Kenneth ezredes engedélyt kapott búvármunkálatok vezetésére, amelyeket a tobermoryi kikötőben fog végezni. Ebben a kikötőben ugyanis évszázadok előtt három millió font aranyat tartalmazó spanyol hajó süllyedt el és azóta is a kincset rejtő hajó a tenger fenekén pihen. A tizenhetedik században megkísérelték már a hajó kiemelését és akkor egy Miller nevű bűvár levelet talált a hajó roncsai között, amely szerint az óriási kincs a hajó ágyukamrája alatt fekszik. A hajót most már hat láb magas agyag borítja, amelyet kotrógépekkel fognak eltávolítani. A kutatás joga október elsején jár le.

• **Megrontott élet lesz a Déli Hírlap legközelebbi regényének címe és hősnője egy lugosi urilány, akinek szép fiatal életét egy végzetes szerelem rentja meg és végül is tragikus halálát okozza.** Mostani regényünk befejezése után, szeptember közepén, kezdjük meg az új regény közzétételét. Uj előfizetőinknek, akik október elsejétől kezdve fizetnek elő a lapra, már az új regény közzétételétől küldjük a lapot.

Nyomdászok—Könyvnyomók barátságos mérközése. A temesvári nyomdai munkások Sportegylete a Litografusokkal vasárnap, f. hó 8-án délelőtt 9 órakor a TMTE-pályán barátságos mérközést játszik.

• **Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatást (Com-dnutorul prin Timisoara.)**

— **A huszonöt éves Magyar Dalárda.** A temesvári Magyar Dalárda szeptember közepén ünnepli még fennállásának negyedszázados jubileumát. Szeptember tizenegyedikén diszhangverseny lesz, tizenötödikén, vasárnap délelőtt ünnepélyes istentisztelet és az egyleti zászló újraszentelése következik. Utána a Luna-parkban közgyűlés lesz, amelyet társasbéd fog követni. A társasbédben a Magyar Nőegylet hölgyei szolgálnak fel. A Magyar Dalárda vezetősége gondoskodik róla, hogy mindenki jól érezze magát. A különböző szórakozásokon kívül nagy eseménye lesz a népnepélynek a tárgysorsjáték, amelyen egy svájci gyártmányú vadonatúj motorkerékpár lesz a főnyeremény 65.000 lei értékben. A többi nyereménytárgyak is egytől egyig igen értékesek. Ezzel szemben a sorsjátékok ára nagyon mérsékelt, darabonként husz lei. A népnepélyt hajnalig tartó tánc fejezi be. A Magyar Dalárda jubileumi mulatsága alkalommal a sátrakban közreműködő hölgyeket és leányokat felkéri a rendezőség, hogy 7-én, szombaton 5 órakor szíveskedjenek megjelenni I. Dómtér 1. I. emeletén a beosztás végett.

— **Felfüggesztett szigurancaügynök.** A belügyminiszterium Jorgu Marin szigurancaügynököt, akit nemrég helyezték el Temesvárról Lupénybe, most különböző szabálytalanságok miatt felfüggesztette állásából és rendelkezési állományba helyezte. Jorgu a temesvári kommunistaperben mint tanú is szerepel.

Vadászerdő legkellemesebb helye a STÖHR-féle vendéglő Kötő konyha! Saját termései borok! Olcsó árak!
Minden nap finom vacsorák!
Villamos közlekedés minden nap este 11 óráig.

— **Wagner szerelmes levelei.** Londonból jelentik: Lady Willoughby Burrell hagyatékában nagy értékű eddig ismeretlen Wagnerkéziratot találtak, ezek között százötven szerelmes levelet, amelyet a világhírű muzsikussal annak idején első feleségéhez, Minához intézett. Ötszáz egyéb levél, valamint egy szindarabnak a kézírata van még az irodalmi hagyatékban, amely szindarabot Wagner tizenöt éves korában írta. Az írói hagyatékot most feldolgozzák és rövidesen kiadásra kerül.

• **A vadregényes krassói hegyek között indul a Déli Hírlap új regényének éselekménye, amelynek közzétételét a hónap közepén kezdjük meg.** Akik október elsejétől fizetnek elő a Déli Hírlapra, már a regény közzétételének megkezdésétől kapják a lapot.

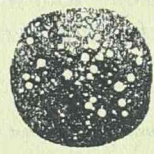
— **Háztetőkre menekülnek az áradás elől.** Londonból jelentik: Az egyik indiai tartományban az Indus folyó áradása katasztrófális méreteket öltött. Egyedül az egyik községben százhusz halottja volt az áradásnak. Az Iherton folyó mentén földesuszamlás történt, amikor hét autó haladt arra. A földesuszamlás következtében az autók a folyóba zuhantak és az utasok közül negyvenen a vízbe fulltak. Leah város lakosságát nem értesítették kellő időben a közeledő árvízről és a lakosság kénytelen volt háztetőikön, valamint a fákon menedéket keresni. Tegnap óta vonatokon és tutajokon több ezer menekültet vittek a magasabban fekvő dombos vidékekre.

— **Utasaival eltűnt repülőgép.** Los Angelesből jelentik: A newyorki légi forgalmi vállalat utasszállító repülőgépe négy férfiutassal, egy nővel és két pilótával néhány nap óta eltűnt. Valószínűnek tartják, hogy az újmexikói homokszivatagban kényszerleszállást kellett végezniük és így valamennyien elveszteknek tekinthetők.

— **Asfalt a neve a nagyvárosok, sima utcaburkolatának, mely a sok ezer ember sürgés forgását, az idegeket felőrölő tempót eszedesen elviseli, mely jót és rosszat, szerencsét és szerencsétlenséget, kulturát és posványt, egy szóval a világvárosok hű képét tükrözi vissza.** Így lett ebből a szóból „ASP-HALT” fogalom, mely egy megrendítő film megalkotására vezetett, melyet a Magyar Rapszodia zseniális megteremtője Erich Pommer rendezett és amely pénteken kerül a belvárosi moziban bemutatásra. A film, melynek főszerepeit Gustav Fröhlich, Betty Amann és az időközben elhalt Albert Steinernek játsszák, megrendítően hű képét adja a világvárosi életnek.

• **Sack-ekék és ezek alkatrészei, mezőgazdasági cikkek, tengelyek, kocsi-rugók és az összes vasárak leszállított áron kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Timisoara, Belváros.**

Megbüntetik a Ferencvárost. Budapesti tudósítónk telefonálja: Az országos futballszövetség tárgyalás alá vette a Ferencváros délamerikai turájának ügyét. Ismeretes, hogy a Ferencváros csapata a többszöri távirati tilalom ellenére tovább folytatta délamerikai turáját és nem érkezett meg augusztus huszonötödikén Budapestre. Futballkörökben azt hiszik, hogy a Ferencvárost néhány hónapra eltiltják a nemzetközi mérkőzésektől és esetleg háromezer pengő pénzbírsággal sújtják.

Halászati és horgászati cikkek
mindenféle árban kaphatók
KECSKEMÉTI
cégnél, Temesvár

Nurmi csak nagy pénzért fut. Varsóból jelentik: Szeptember hetedikén és nyolcadikán rendezendő atlétikai versenyre meghívták Nurmit, a világbajnok futót is. Nurmi hír szerint azt válaszolta, hogyha költségek fejében nyolcezer zlotyt lefizetnek neki, akkor rögtön utnak indul. A rendezőség erre a nagy költségre való tekintettel Nurmi szerepléséről lemondott.

— **Meglopták az állomáson.** Váro Endre nadrági lakos feljelentést tett tegnap a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik az állomáson ellopták pénztárcáját, amelyben ötszáz lei volt.

— **Ötvenhét holttest a beomlott ház romjai alatt.** Algirből jelentik: Néhány nap előtt beszámoltunk arról, hogy Algirban összeomlott egy hatalmas bérház, amelyben főleg munkáscsaládok laktak. A romok alól minden nap újabb holttestek kerültek elő, így tegnap hat szerencsétlenül járt lakó holttestét húzták ki a törmelék alól és ezzel a házbeomlás halálos áldozatainak száma ötvenhétre emelkedett. A környéken még több ház fenyeget beomlással és ezért a hatóságok tizennégy dűledező, régi ház kilakoltatását rendelték el. Ezeket a házakat valószínűleg le fogják bontani.

• **A Déli Hírlap Budapestén állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII. Baross-tér 18.**

VESZEDELEMBEN A SZOVJET. Londonból jelentik: A Times rigai értesítése szerint a szovjeturalmat komoly veszedelem fenyegeti. Az ország sok helyén a fehér hatalom emberei erősen terjeszkednek. A Pravda úgy tudja, hogy Bucharin és a jobboldali ellenzék befolyásának kell tudni a komoly ellenforradalmi megnyilatkozásokat.

— **Halálra ítélt testvérgyilkos.** Szarajevóból jelentik: A szarajevói törvényszék halálra ítélte Csengics Szmil legényt, aki Bjelas községben megölte és kirabolta testvérbátyját, Csengics Halil gazdát. Csengics Halil ez év február közepén borzalmasan összeroncsolt testtel holtan találták meg lakásában. A nyomozás során a gyanu csakhamar a meggyilkolt öccsére terelődött, aki költekező életmódja miatt állandó civakodásban élt jó módu bátyjával. Csengics Szmil a csendőrségen beismerte a testvérgyilkosságot. A törvényszéki tárgyaláson kijelentette, hogy bűnösnek érzi magát, de az akasztófát nem érdemli meg.

• **Rádiók és azok átépítése, javítása, karbantartása, havidíjért legolcsóbban Irania, Józsefváros, Skudier-tér 1.**

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Greek János, Berlován György. Meghaltak: Kerekes Anna öt hónapos korában.

• **Modern zenetanítás testneveléssel.** Szakmáry Ilonka pedagógiát végzett torna- és zongoratanár, gyermekek és felnőttek részére a legújabb módszer szerint testnevelő és zongoratanafolyamot nyit. Belváros, Erzsébet-u. 9. Érdeklődni lehet naponta d. e. 9-11, d. u. 3-6.

Fogalom

a közönség körében az a tisztaság, rend és előzékeny kiszolgálás, melyet

20%

engedmény

adása mellett nyújtunk ezen lap előfizetőinek

Legolcsóbban

nálunk étkezhet, mert olcsó árainkból külön kedvezményképpen (P 1.50-es menüt kivéve)

10%

engedményt adunk.

Semmi

költsége sem az érkezéskor, sem az elutazáskor, mert szemben vagyunk a

Keleti Pályaudvarral.

Magyar vendégszeretettel várjuk családi szállodánkban.

Park-Nagyszállóda
VIII., Baross-tér 10.

Rádió

Műsor:

Péntek. (Szeptember 6.) Budapest. 3 óra 15: Orosz balaljka zenekar hangversenye. 12 óra: A rádió hazikvartettjének hangversenye. 4 óra 20: Riegl Schimek Magda gyermekmeséi és versei. 5 óra 15: Palásti László felolvasása: Páris 1929 nyarán. Felolvassa Scherz Ede. 5 óra 45: Gramofonzene. 7 óra 30: Dr. Garzó Miklós Az ideai francia nyelvoktatás bevezetője címmel tart előadást. 7 óra 40: Lóversenyeredmények. 7 óra 45: A Fidélio című opera előadása. 10 óra 30: Cigányzene. **Bécs.** 11 óra: A rádiókvartett hangversenye. 5 óra: Zenekari hangverseny. 5 óra 45: Brandeis Liesl Gunthmar Hellmuth és Fiedler Betty énekhangversenye, valamint Rosemberg-Sreiner Herma zongorahangversenye. 8 óra: Mandolinhangverseny. 9 óra 20: Hegedűhangverseny. 10 óra: Zenekari hangverseny. **Breslau.** 4 óra 30: Kamarazene. 7 óra: Strauss Richárd vezénylete mellett zenekari hangverseny. 8 óra 30: Népies zenekari hangverseny. **Belgrád.** 12 óra 45: Gramofonzene. 5 óra 30: Gyermekhangverseny. 8 óra 30: A rádiókvartett hangversenye. 9 óra 40: Zenekari hangverseny. **Frankfurt.** 8 óra: Puccini A köpeny című operájának közvetítése. Utána tánczene. **Hamburg.** 9 óra: Modern szimfoniák. 10 óra 30: Kávéházi zene. **Leipzig.** 8 óra 30: Bécsi népieszene. 9 óra 30: Humor a világirodalomban címen felolvasás, utána tánczene. **Milánó.** 5 óra: Jazz-band. 8 óra 30: Szimfonikus zenekari hangverseny. 11 óra: Jazz-band. **Mährisch-Ostrau.** 9 óra: Fuvószenekari hangverseny. 10 óra 30: Esti hangverseny. **München.** 7 óra 30: Mandolinhangverseny. 8 óra 40: Szimfonikus zenekari hangverseny. **Stuttgart.** 8 óra: Puccini A köpeny című operájának közvetítése. 9 óra: Tarka-est.

Szombat. (Szeptember 7.) Budapest 9 óra 15: Katonazene. 12 óra: Gramofonzene. 4 óra: A Szociális Missziótársulat előadása. 5 óra 15: Móricz Péter felolvasása A török testvéremzet világpolitikai helyzete címen. 6 óra: Zenekari hangverseny. 7 óra 35: Sporteredmények. 7 óra 45: Knoblauch Román című színművének az előadása. 10 óra 20: Cigányzene. **Bécs.** 11 óra: Kamarazene. 4 óra: Zenekari hangverseny. 7 óra 10: Beethoven szonátái hegedűn és zongorán. 8 óra: Lengyelvér című operett előadása. **Breslau.** 4 óra 30: Szórakoztató zene. 10 óra 30: Tánczene. **Belgrád.** 12 óra 45: Déli hangverseny. 5 óra 30: Őrsékváltás közvetítése a királyi kastélyból. 8 óra: Esti hangverseny. 10 óra 15: Cigányzene. **Frankfurt.** 8 óra: Angol dalok. 8 óra 45: Színmű közvetítése. Utána tánczene. **Hamburg.** 7 óra 30: Zenekari hangverseny. 8 óra: Szórakoztató zene. 10 óra 40: Tánczene. **Leipzig.** 4 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra: Zenekari hangverseny. 9 óra 15: Énekhangverseny lant kísérettel, utána tánczene. **Mährisch-Ostrau.** 12 óra 20: Zenekari hangverseny. 7 óra: Szórakoztató zene. 10 óra 30: Esti hangverseny. **Milánó.** 8 óra 30: Szórakoztató zene. 11 óra 15: Jazz-band. **München.** 6 óra: A Schrammeltrió hangversenye. 8 óra 20: Történelmi indulók. 9 óra 20: Rádió-kabaré. 10 óra: Tánczene. **Stuttgart.** 6 óra 45: Új zongoradarabok gyermekek részére. 8 óra: Angol dalok. **Varsó.** 8 óra 30: Könnyű zene. 10 óra 45: Tánczene.

Közgazdaság

A Resica-munkások bérmozgalma ügyében a közvetítés nem sikerült

A Resica-üzemek munkássága és az igazgatóság között a munkabér tekintetében súlyos nézeteltérések vannak. A Resica-művek ugyanis huszonnégy mozdonyra és más állami szállításra kaptak megrendelést. Az igazgatóság arra való hivatkozással, hogy az új szállításokat alacsonyabb áron kell eszközölnie, le akarja szállítani a munkások bérét és ebből támadt a nézeteltérés. A resicai munkásság reménykedéssel várta Maniu Gyula miniszterelnök személyes megjelenését Resicán, ez azonban elmaradt. A kormány a konfliktust úgy kívánta megoldani, hogy közvetíteni akart az igazgatóság és a munkások között. Maniu miniszterelnök helyett Mirto belügyi államtitkár érkezett Resicára és ő vezette a tárgyalásokat.

ről már jelentést tett a miniszterelnöknek. Most vált csak ismertté, hogy Mirto tárgyalásai nem sok eredményre vezettek. Az igazgatóság megbízottai arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a tervbe vett bérszállításból semmitsem engednek, a munkásság képviselői viszont kifejezték, hogy ebben az esetben nincsen módjuk a legutóbb megtartott gyűlésen hozott határozatoktól és a munkásság kívánalmaitól eltekinteni. Az államtitkár közvetlenül Resicáról való elutazása előtt arra kérte a munkásság megbízottait, hogy a bérkérdésben egyelőre várakozási álláspontra helyezkedjenek, mert a kormány folytatja a közbenjárást. Resicán ilyenformán a helyzet még súlyosabb, mint volt.

Az utazó kereskedők egyesülete a hó 8-án, vasárnap délelőtt tíz órakor az egyesületnek a Piata Unirei No. 1. (Dómtér) lévő helyiségeiben a külföldi cégeket képviselő kereskedelmi ügynökökre életbevágóan fontos szakkérdések megvitatása és megfelelő állásfoglalása tárgyában összejövetelt tart, melyre ezúton is meghívja összes tagjait, az összes utazókat és a külföldi cégek itteni képviselőit. A tárgy fontosságára való tekintettel kéri az összes szakmabeli érdekeltek megjelenését.

Kávésok és vendéglősök kiállítása. A vendéglősök és kávésok temesvári ipartársulata szeptember huszonötödikén az iparkamara alsó helyiségében a kávé- és vendéglőiparhoz tartozó országos kiállítást rendez, amelyen részt fognak venni Románia tekintélyes vendéglősei és kávésai.

Tart az Astra gyári sztrájk.

Aradról jelentik: Az Astra gyári munkások tegnap élénk gyűlést tartottak. Ismeretes, hogy bérdifferenciák miatt a munkások már egy hete sztrájkolnak. Petan János ismertette Mirto belügyi államtitkárral folytatott tárgyalásait. Az államtitkár azt javasolta, hogy a munkások újból álljanak munkába és így folytassák a további tárgyalásokat a gyári igazgatósággal. Több felszólalás után a gyűlés határozati javaslatot fogadott el és ennek értelmében folytatják a sztrájkot, amíg követeléseiket nem teljesítik. A gyűlésen incidens nem történt.

Az üzleti könyvek utánbélyegzése. A temesvári pénzügyigazgatósághoz megérkezett az a miniszteri rendelet, amely az üzleti könyvek utánbélyegzésének határidejét szeptember harmadikáig meghosszabbítja. A Te-

mesvári Kereskedők Egyesülete közli, hogy minden időrendben vezetett tehát naplószerű könyv, tekintet nélkül arra, hogy segédkönyv, gyűjtő napló, vagy kisegítő könyvről van szó, bélyegköteles. Továbbá bélyegköteles az a könyv is, amelybe az üzleti eredményszámát és a mérlegszámát bevezetik. A részvénytársaságoknál az igazgatósági és a közgyűlési jegyzőkönyvek is bélyegkötelesek. Az időközben történt emelések következtében a január elsejétől július huszonegyedikéig terjedő lapok négy lei, a július huszonegyedikétől kezdődőleg felhasználásra kerülő lapok pedig négy lei ötven bani bélyeg leróvási kötelezettség alá esnek. Az utánbélyegzés a pénzügyigazgatóság második emeleti 53. számú szobájában történik. Azok a cégek, amelyeknél a pénzügyi ellenőrök leletezés címén már jegyzőkönyvet is vettek fel, ezt a körülményt feltétlenül jelentsék be a Kereskedők Egyesületénél, mert az egyesület közös kérvény alakjában ezen jegyzőkönyvek megsemmisítését fogja kérni. Egyébként bélyeghiány esetében az ellenőröknek nem áll jogában a cég évi adójának negyede erejéig bírságot előírni, mert a törvény csak a le nem rótt bélyegilleték háromszorosával egyenlő bírságot ír elő.

A budapesti tőzsde jegyzései. (Szeptember 6.) Leszámitolóbank 92,3; Kereskedelmi Bank 117,5; Angol-Magyar Bank 92; Magyar Hitel 80,4; Pesti Hazai 200; Drasche 162; Csáky-Prackfalvi 10; Urikányi 110,5; Rima 93,4; Salgó 49,7; Általános Köszén 701; Beocsini 217; Nasici 165; Spodium —; Szikra 239; Ganz 101,8; Magyar cukor 111; Délcukor 101; Lipták —; Egis 15; Nova 36,1; Temesvári Szesz —; Temesvári Sör —.

Színház

A magyar színpad októberben veszi kezdetét

A temesvári színház nyári álma véget ért, serény kezek alapos tisztogatást és tatarozást végeztek a színház egész területén úgy, hogy az őszi szezon kifogástalan külső kontosben veheti kezdetét. Értesülésünk szerint szeptember tizenötödikén német társulat érkezik Temesvárra és két hétre terjedő vendégjátékot rendez. A temesvári magyar színházi szezon október folyamán veszi kezdetét Szendrey Mihály társulatának előadásai. A város részéről kiküldött négytagú bizottság előzetesen még felül bírálja a magyar társulat új névsorát és figyelemmel lesz arra, hogy Temesvár közönsége a művészi igényeknek megfelelő társulat előadásában részesüljön. A művészi erők szükséges felrészülése után a város az igazgatóval megkötöti a végleges szerződést és amennyiben Szendrey az összes feltételeket magáévá tette, október folyamán a temesvári magyar szezont meg is kezdheti.

HOTEL CAFÉ RESTAURANT
TERMINUS

(KORONA) TIMISOARA
Ujonnan berendezve! Esténként Haza Jancsi zenekara hangversenyez. Minden este parkettánc. Elsőrendű konyha Románia legjobb szakácsának vezetésével. Elsőrendű asztali bor literje étteremben és kávéházban 32 lei. Szolid családi szórakozóhely. Vidékiek találkozóhelye. Mérsékelt árak. Tulajdonos
WÁTZ JÓZSEF

KLISÉK
RAJZOK
FENYŐ FOTOCÍNKOGRAFIA
TIMISOARA + CETATE
VIDÉKI RENDELESEK 1 NAP ALATT!

Apró hirdetések

Egy szó ára három lei, vastag etűvel öt lei. Legkisebb apróhirdetés harminc lei, álláskeresőknek tíz szóig husz lei. A hirdetési díj minden egyes esetben előre fizetendő.

Házasság

Házasság céljából
ismeretséget kötnék egy jobb házból való vagyonos leánnyal, aki a háztartásban jártas. Én 35 éves, kisebb gyáros vagyok, vagyonos, rom. kath., ötlen. Teljes című leveleket kérek a kiadóba „Házasság még az ősszel” eligére. (4912)

Alkalmazás

Ügyes takarítónő
aki a parkettfényezéshez is ért, a reggeli órákra felvételik. Pompadour latszertár. Andrassy-ut 14. (4932)

Megbízható mindenek
aki a főzéshez ért, idősebb házaspárhoz felvételik. Cim: Eröd u. 12, II. em. (4924)

Mindenes szakácsnő
kisebb családnak, jó bizonyítványokkal felvételik. Hámory Zoltánné, Vojtek, Szalay-pusztá. (4924)

Allást keres

Ovadékkal
inkasszáns, vagy irodaszolgái állást keresek. Cim a kiadóban. (4923)

Megkezdődött
már a román, német, magyar nyelvű egységes gyors- és gépi írási tanfolyam. 6 hetes, 3 hónapos és 6 hónapos kurzusok. Beiratások naponta.

Babeuné Ambrus Irén
Erzsébetváros, Tirol-utca 78 I. em. 9.

Adás-vétel

Kis családi ház
50 □-öl eladó. Cim a kiadóban. (4929)

Pedálos cimbalom
és egy házhely olcsón, részletre eladó. Jattyu u 57. Rác. (4928)

Petroleum kályha
güt-főz egyszerre jökarban olcsón eladó. Cim a kiadóban. (4926)

Családi ház
más vállalat miatt eladó vagy kiadó. Bessenyei-telep, III. u. 2 sz. (4925)

Ford teherautó
kitünő állapotban eladó. Cim a kiadóban. (4921)

Ház
600 □-öl kerttel eladó. Erzsébetvárosi szőlők. Gyiroki ut balra. (4891)

Lakás

Lakás kiadó
szoba, konyha, éléskamra, ugyanott cseresznyefa-háló eladó. Józsefváros, Rózsa-u. 11. (4927)

3 szobás lakás
konyha, éléskamra, forgalmas üzlethelyiségnek vagy vendéglőnek is nagyon megfelelő, szeptember 15-ére kiadó. Erzsébetváros, Ujlaki utca. Niemetz-kert, új sarokház. (4922)

Szép tiszta lakás
2 szoba stb kerttel, azonnal beköltözhető, kiadó. Ugyanott iskolás fiúk felvételnek. Cim: Vár-sor 15 (4904)

Kiadó
október 1-re egy szobás-konyhás világos, száraz szuterén lakás, ugyanott megérdeklődhető forgalmas üzlethelyiség és raktár. Józsefváros, Szilágyi-utca 18. (4905)

2 szobás lakás
előszoba, konyha, éléskamra, fürdőszoba és vízvezetékkel kiadó. Backhaus József, Mehala, Dézsán u. 19. (4009)

A SZENVEDÉLY TŰZÉBEN

Írta: PAUL REBOUX

A Déli Hírlap megjelent regénykötete

31. Folytatás

Benito reszketett. Vére az agyára töltött, valami zugást hallott és érezte, ahogy a szeme kidüled.

— Ide hallgass, — sziszegte — ha oda visszatérsz elpáhollak, ahogy soha még el nem páholtak, soha... érted? ... soha! ...

— Jó, jó... — mormolta a fiatalember, akit ez a szokatlan támadás megriasztott és ez a fenyegetés megjújásított.

Benito mégis kissé észbekapva, már elfordította a fejét.

— Nem kell tőlem rossz néven venni, az indulat erősebb nálam... Annyi bánatom van...

— Miért van bánatod? — kérdezte Luisito, akit meglepett ez a hirtelen fordulat.

Benito neki kezdett:

— Amiatt a...

Hirtelen elhallgatott.

— Ki miatt? Azok miatt az emberek miatt, ott?

— Nos, igen...

És hirtelen egész közel magához rántotta az öccsét, nehogy a borzalmas titok messzebb pattanjon.

— Hát igen... ő miatta... Ezt az asszonyt, — érted? — szeretem... Már nem alszom, nem eszem... Bele fogok halni, ott fogok feküdni négy viaszgyertya között és még akkor is szeretni fogom...

Hirtelen megrémült a saját vállomásától és könyörögni kezdett:

— Ne mond el senkinek, főleg...

Luisito, aki mindenáron meg akarta nyugtatni, megesküdött, hogy titoktartó lesz.

— Megmondtam neked, — folytatta Benito — nem bírtam hallgatni... De!... kérlek téged... Szeretnék még valamit... szeretném, ha megígérné... Könyörgök neked... Szeretném, ha megígérné, hogy nem mégy olyan gyakran... Hogy többé nem mégy oda... Belepusztulok... Meg kell esküdnöd... Semmi mást, csak ezt... Megteszed?...

Luisito elérékenyedett. Elfogta a részvét és odavetette magát a mellére. A két férfi átölelve tartotta egymást.

— Szegény bátyám... esküszöm...

XXXI.

„2745... 2745...”

Ezt a számot ismételte Ramon, amint az Ayuntamiento kapujához ment, megnézni a nyerőszámok listáját, kezében tartva a nemzeti sorsjáték egy sorsjegyét, legfőbb reménységét.

Az Izabella-tér 2. szám előtt odaesat-lakozott a plakát előtt álló emberekhez, akik a hosszú számozslapok nyújtózkodó sorait nézték... Semmi... Annyi bizonyos, hogy az ő szerencsétlensége nem szűnik meg. Ennek a

sorsjegynek az ára felemészttette utolsó jövedelmi forrását. A május ötödiki váltólejárat holnap lesz és fedezet semmi sincs rá.

— Nos? — kérdezte az anyja, aki már leste visszatértét.

Már elfelejtette, hogy reménykedett: — Vesztettünk. Biztosan tudtam!

Tomasa kivette a fésűjét és megvakarta vele a fejét. Dörmögött.

— No, szép purgatoriumba kerülünk.

Rövid gondolkodás után így szólt:

— Nincs más hátra. Eredj, látogasd meg Benitót.

Ramon, akit a bukás megtört, egyáltalán nem ellenkezett, de még időt akart nyerni.

— Holnap reggel megyek, — mondta félénken. — Megígérem neked; holnap reggel megyek.

A nap hátralevő részében, sőt még vaesora után is, újra összefutkosta Cadzrt durók után. Mikor már nagyon későn visszatért, Estrella a terasszon öntözgette szekfüit, a telehold fényében, melynek ragyogásánál oly jól lehetett látni, mint fényes nappal. Lent a vénasszony várta:

— Semmi? — kérdezte.

Ramon ökölbe szoruló kézzel felelt:

— Semmi.

— Nézd csak, kicsikém, most már neki kell fogni...

— Ah! Ez a Benito!...

Féltékenysége, mely folyton ott hullámzott a lelkében, újra éledt.

Tomasa már nagyon régen leste az alkalmat, hogy vállalkozásának sikerét tudtára adhassa Ramonnak.

— Benito?... Eredj már, ne irigyeld... Szenved az, ahogy csak ember szenvedhet, elhiheted nekem. És ha te nem is tudod soha megbosszulni magad, hát ez a dolog már el van intézve, még pedig nagyon jól van elintézve...

— Mit akarsz ezzel mondani?

— Még nem meséltem el neked... Te ordítottál volna, mindent elrontottál volna... De most itt a pillanat. És holnap, mikor már a durók a zsebünkben lesznek, örökre bereteszhetjük az ajtót ezek előtt a rothadt hal-kereskedők előtt.

Ramon heveskedve kiabált:

— Hát fogsz már beszélni arról a fortélyról, ami az eszedben jár?

— Ugy tettem, ahogy kellett... Igen, ahogy kellett... És tervem sikerült... Ne félj... A feleséged és Luisito sohasem találkoztak anélkül, hogy én ne ügyeltem volna rájuk... De Benito látta őket... Tudja, hogy az öccse szerelmes. Azt hiszi, hogy szívesen fogadták, azt hiszi, hogy előnyben van. Azt is tudja, hogyha ő maga

jönne szerelemről csevegni, elküldenék kecsketollat fosztani... A féltékenység minden tövisét ott hordja koszoruban a szíve körül. Vértökönyeket sir...

Hirtelen megnyílt a konyhaajtó és Concha lépett be.

— Hát, — ordította összefont karral a lány — hát szóval maga volt az, aki ezt csinálta?... Ah! Komisz vipera!...

És nagy felindulásában arcukba vágta a szenvedéseket, melyeket egy hónap óta összegyűjtött. Elvették tőle az ő Luisitóját, hogy esapdájukba esaléteül használják!... Oh, a gyávák, a gonoszak!...

A kifosztott szerető dühe olyan sértő kifejezésekben tört ki, hogy Tomasa örvongve rohant a kis zugba, ahol a szolgáló holmiai voltak.

— Kifelé!... — rikácsolta, összevissza hajigálva ruhát, cipőt, fehérneműt. — Kifelé!... Egy percig sem maradsz nálunk... Szedd össze koldusrongyaidat. Kifelé!...

(Folyt. köv.)

Ha szép akar lenni,
használgon **KULKA-féle** lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpuddert, 3 színben. Kapható kizárólag **KULKA Emília** városi gyógyszerüzében, a „Fekete Sas-hoz”, I., Szentgyörgy-tér.

BUKARESTBEN
a
DÉLI HIRLAP
a következő helyeken már a korai reggeli órákban kapható:
Calea Victoriei és Bulevard Elisabeta
keresztelődesnél mindkét kioszkban
Az állomás előtt
levő két kioszkban
Bulevard Elisabeta
a Princiar-szálló előtt
Calea Victoriei
az Athené Palace előtti kioszkban
Calea Grivitei
végén, az államvasuti műhelyek előtt levő kioszkban
Piccadilly és Transylvania
vendéglőkben a magyar rikkancsnál.
Kérje mindenütt a Déli Hírlapot, mert a bántásigak leggyorsabban ebből a lapból értesülhetnek az ottani eseményekről.

BUKARESTBEN
Különféle
Románia
nagyobb városaiban megbízásokat és inkasszót garancia mellett vállalok. E hó 8-án indulok. Érdeklődni lehet az Ulpia filmvállalatnál vagy a Déli Hírlap kiadóhivatalában.
Társ kerestetik
400.000—500.000 lei tőkével elsőhelyen garantált 20% tiszta jövedelemmel egy modern bérházhoz és egy jól menő gépekkel felszerelt butorgyárhoz. Közlebbit: Timisoara IV., Bem-31. sz. butorüzletben. (4746)

Igen olcsón kapható
nagyobb tétel
MAKULATURA
Cim a kiadóban.

Déli Hírlap

1929. SZEPTEMBER 7 **LEGUJABB** V. ÉVF. 203. SZÁM

Sok sötét ellensége van még mindig a békének, akiket kiméletlenül üldözni kell

Briand nagy békebeszéde

Genf, szeptember 6.

A Népszövetség tegnap nagyfontosságú plenáris ülést tartott, amelyen elhangzott Briand francia miniszterelnöknek érdeklődéssel várt beszéde. Előzetesen még a Népszövetség évi jelentésének általános vitájában Hyman's belga miniszterelnök szólalt fel. Szükségesnek tartja, hogy a békét ne csak jogi vonatkozásokban rendezzék, hanem büntető szankciókkal is biztosítani kell a szerződészegő féllel szemben.

Beszéde további folyamán a gazdasági együttműködésről szólt és a vámsorompók lebontásával a szabad áruvesere megvalósítását ajánlja.

Ezután emelkedett szólásra Briand és beszédét mindvégig a legnagyobb figyelemmel kísérték. Bevezető szavaiban a miniszterelnök megállapítja, hogy a Népszövetség már páratlan erővel képvisel a népek történelmében.

Azonban súlyos hézag mutatkozik ott, ahol az egyezségokmány nem zárja ki teljesen a háború lehetőségét.

Ezt a hézagot a Népszövetségnek mindenáron ki kell tölteni. Ezután a hágai tanácskozások eredményét méltatta, amely tanácskozások célhoz értek, mert a béke gondolata hatotta át a tanácskozó feleket. A leszerelést a népszövetségi tagállamok szent kötelességének nevezi, amelyet kölcsönös jóakarattal és erőfeszítéssel megoldhatónak vél. Majd az Európai Egyesült Államok szövetségének kérdéséről beszélt.

Meggyőződése az, hogy a földrajzilag egymásra utalt népek között

szorosabb köteleket kell teremteni gazdasági, politikai és szociális szempontból.

Ez mindenképpen üdvös eredményekkel fog járni. Reméli, hogy a Népszövetség legközelebbi ülésén ez a kérdés már konkrét formát ölt. A kötelező döntő bírálkodásról szólva örömet fejez ki, hogy Anglia hozzájárul a hágai állandó nemzetközi bíróság szabályzatának záradékához. Együttal bejelenti, hogy Franciaország meg fogja ujtani a esatlakozást.

Nagy retorikai készséggel és szónoki lendülettel elmondott beszéde végén hangoztatta, hogy

a népekre nézve nem szegyen az, ha vitás kérdésekben a döntőbíró-ságokhoz fordulnak és alávetik magukat ezen bíróság ítéletének.

Ma is még sok sötét ellensége van a békének, akiket kiméletlenül üldözni kell. A jövő nemzedéket békére kell nevelni! — fejezte be Briand beszédét, amelyet perecekig tartó lelkes taps követett.

Letartóztatták a Frankfurter Biztosítótársaság három igazgatóját

Temesvár, szeptember 6.

Körülbelül négy hét előtt Európa összes gazdasági piacain óriási feltűnést keltett a Frankfurter Biztosítótársaság összeomlása. A biztosítótársaságot ugy ismerik, mint egyik legerősebben megalapozott vállalatát egész Középeurópának. Amikor az összeomlás nyilvánvaló lett, derült ki, hogy a Frankfurter Biztosítótársaság, amelynek Németországon kívül csaknem valamennyi európai és balkáni államban voltak fiókjai és affiliált intézetei, a biztosítási üzletkörtől teljesen távoleső spekulációba bocsátkozott és ezek okozták vesztét. Megindultak a szanalási kísérletek és sikerült is az életbiztosítási üzletet egy másik nagy német biztosítóintézetre átruházni. Új társaság is alakult a Frankfurter üzleteinek átvételére és ugy látszott, hogy sikerülni fog leg-aiább a biztosítottak érdekeit megvé-

teni. A román piacot is közvetlenül érdekelte a Frankfurter összeomlása mert a Lloyd's Roman a Frankfurterinak affiliált intézete. A szanalási kísérletek ellenére is a részvényesek természetesen az utolsó fillérig elvesztették tőkéjüket. A részvényesek ugy látszik nem nyugodtak bele egykönnyen pénzük elvesztésébe, hanem szigorú vizsgálatot követeltek a társaság igazgatói ellen. A vizsgálat a legkönnyelműbb gazdálkodást állapította meg, aminek következtében tegnap — mint egy szükséges frankfurter távirat jelenti — letartóztatták a társaság két igazgatóját és egy aligazgatóját. A letartóztatás beavatott körökben nem keltett nagy meglepetést, miután előre látható volt, hogy a részvényesek a bűnösen könnyelmű gazdálkodásért felelősségre vonják az igazgatókat. Hogy ez a letartóztatás mennyiben érinti a szanalás művét, arról egyelőre nem érkezett hír.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'08'25, Párisban 15'15

Temesvári magánárfolyamok 1929 szeptember 6-án reggel:

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T. fiókja (volt Kereskedelmi és Gazdasági Bank) devizaosztályának árfolyamai.

Minden pénznem mellett két számjegy áll. Ezek közül az első a vételt a második az eladást jelzi.

Angol font 816'00, 817'1/2 — Dollár 167'90, 168'10 — Hollandi for. 67' — 67'1/2 — Dinár 2'95, 2'96'1/2 — Francia frank 6'59, 6'59'1/2 — Olasz líra 8'81, 8'81'1/2 — Cseh kor. 4'98, 4'99 — Német márká 40'11, 40'13 — Osztr. schilling 23'70, 23'73 — Magy. pengő 29'38, 29'40 — Sv. frank 32'40, 32'42

Terményárak:

Buza 510, ubuza 540, tengeri 470, árpa 340, zab 330, rozs 420, korpá szákonkint 330, burgonya 150 lei száz kilónkint. Repce kilója 11 lei.

Humoros oktatás a fascizmus lényegéről a bukaresti per tegnapi tárgyalásán

Bukarest, szept. 6.

A fascista-per tárgyalása tegnap fokozott érdeklődést vonzott. A hadbíró-ság kihallgatta Stoica mérnököt, majd Stoica Agoston ezredest, a szervezkedés vezérét hallgatta ki. Stoica így kezdte vallomását.

— Amikor én a szervezkedést megindítottam, akkor az ország szerencsétlen helyzete lebegett szemem előtt. Nem tudom elviselni, hogy a mi szegény leülünk negyvenszer kevesebbet ér, mint a svájci frank.

Elnök: Hagyja azt a szegény leut, megerősödik. Hol tartották a gyűléseiket?

Stoica: Az odobestii Mária villában, amelyet a halás utókor emléktáblával fog megjelölni.

Folytatólag kifejtette az ezredes, hogy nem akartak erőszakosságokat elkövetni, ölni és gyilkolni. Ideális eszmékért harcoltak. Látta, hogy a parlamentben nincs egyetlen szószólójuk és ezért határozta el magát a szervezkedésre. Bűn ez elnök ur? Majd az elnök felé fordulva így szól:

— Szervezkedniünk kellett elnök ur, mert a közvélemény a sajtó által félre van vezetve. Elnök, én mondom magának, ne olvasson újságot. Inkább olvassa el a mi programunkat.

Elnök: Hát már közöttünk is propagandát csinál. (Derűtség.)

Stoica: Beszéltem programomról Joanitescu államtitkárral is, aki jó fiú, azt hittem, hozzám szegődik, azonban csalódtam benne.

Stoica ilyen hangnemben mondotta el vallomását és ártatlanságát hangoztatta.

A hadbíró-ság ezután Blezue és Costescu alvezérek kihallgatását kezdte meg.

A PARLAMENT NYÁRI SZÜNETE NOVEMBER KÖZEPEIG TART.

Bukaresti tudósítónk telefonálja: A parlament nyári szünetét egy hónappal meghosszabbítják és az új ülésszakot ennél fogva csak november tizenötödikén kezdik meg. Ennek oka egyrészt az, hogy az előző renklivüli ülésszakot meghosszabbították, másrészt pedig Maniu miniszterelnök azt akarja, hogy az előző ülésszakon megszavazott törvények, különösen pedig a közigazgatási törvény, még a parlamenti ülésszak megnyitása előtt életbe lépjenek.

F. PODRACZKY
Timisoara II. ker. Iskola-utca 10.
Műbutorkárpitos speciál bőrbutorokra.